

Jag får derföre vördsamt föreslå:

att såväl ordnandet af ploglag som uppbörd och utbetalning af ersättning för snöplogningsbesväret skall tillkomma kommunalstyrelse eller kommunalnämnd.

Om remiss till Lagutskottet anhålles.

Stockholm den 27 Jannari 1873.

L. J. Fahlander.

N:o 78.

Af Herr L. J. Fahlander: Om ändring af lagens stadganden rörande uppbud och lagfart af jord å landet.

Ifrån uräldsta tider, sedan lag inom vårt fädernesland blef stiftad och genom 4 kap. 1 § Jordabalken i 1734 års ännu, ehuru med många förändringar, gällande Civil-lag, har föreskrifvits, att köpare af jord på landet skall inför häradsrätten visa köpebref sitt och jorden offentligen uppbjuda låta på tre allmänna häradsting, hvaruti genom Kongl. förordning den 13 Juni 1800, om lagfart och börd af jord och hus på landet, någon förändring skett, bland annat i så måtto att, der allenast ett ting årligen hålles, köpet skulle anses lagståndet då 2:ne uppbud utan mellankommande klander egt rum, hvarefter fasta borde till köparen utlemnas.

Att dessa bestämmelser tillkommit i och för bördsrätten, som intill sista decennium bibehållits, framträder särdeles klart af åberopade Kongl. förordning. Men sedan allt hvad lag innehåller om rättigheten att i börd lösa såld, bortskiftad, pantsatt eller genom gäfva eller testamente bortgifven fastighet å landet, blifvit genom Kongl. förordningen den 22 December 1863 till all kraft och verkan upphäfdt, synes något skäl för bibehållande af förr vanliga uppbud af såld, bortskiftad eller bortgifven jord å landet icke mera förefinnas och lika litet af de så kallade fastebrefven efter fulländad lagfart, helst af 10 kap. 1 § Jordabalken samt Kongl. förklaringarne den 14 Maj 1805 och den 17 December 1818 samt Kongl. Maj:ts dom den 19 September 1810 och 1 kap. 1 § samma balk,

klarligen finnes, att med fastebref icke kan värjas en olaga åtkomst och att fastebrefven således äro af alldeles ingen egentlig betydighet, hvarföre det borde vara nog med inregistrering af lagligen upprättadt och med fångesmannens åtkomst enligt Kongl. förklaringen den 14 Maj 1805 beledsagadt köpe- bytes- eller gåfvo-bref eller lagståndet testamente, och genom en sådan åtgärd, som bör tillkomma häradsrätt eller domare på landet, inskränkes ingalunda den rätt, som ännu lär tillkomma börde- man enligt 28 kap. 13 § kyrkolagen samt särskilda författningar, att inlösa arfvejord, som tillfallit hospital eller fattigstuga efter något der in- taget hjon.

Men det ligger i sakens natur, att köpe- bytes- eller gåfvo-bref och testamenten vid en sådan förändring bör förses med ej mindre det stämpelpapper, som belöper för köpesumma eller taxeringsvärde, än det som bör biläggas fastebrefvet, utgörande efter nu gällande bestämmelser tillsammans 75 öre för hvart 100 Rdr, på det statens intrad i denna del ej må minskas, likasom en lämplig inregistreringsafgift för domaren kan i ersättning för fastebrefs lösen bestämmas, så länge denna embets- man måste vara af ett sådant löningssätt beroende.

Såsom följd häraf vågar jag vördsamt föreslå att, med upphäfvande af 5 kap. 1 § Jordabalken, Kongl. förordningen den 13 Juni 1800 och sista momentet af Kongl. förklaringen den 14 Maj 1805 — innehållet af 1 § 4 kap. samma balk måtte sålunda förändras:

Säljer, bortbyter eller bortgifver man jord sin å lan- det; då skall köparen sist vid det lagtima ting, som infaller näst efter 6 månader, inför häradsrätten upp- visa lagligen bevittnad och underskrifvet köpe- bytes- eller gåfvo-bref eller lagståndet testamente jemte före- trädarens laga fång, och varde afhandlingen deruppå inprotokollerad, med kort anteckning af de handlingar som bestyrka åtkomsten, samt påtecknad inregistrerings- bevis, som gäller för eganderätten, der åtkomsten vid yppadt klander enligt 10 kap. 1 § denna balk kan värjas. Ligger det sålda i flera härader, varde köpe- afhandlingen i hvartdera uppvisad och inregistrerad; allt vid bot för den försumlige från 5 till 1,000 Rdr efter värdet af belöpande stämplatd papper.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1873.

L. J. Fahlander.